

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 179/2021
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог „Железнице Србије“ АД из Београда, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2680/20 од 02.10.2020. године, у седници одржаној 04.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2680/20 од 02.10.2020. године у ставу првом и другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 195/19 од 07.07.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена „Железнице Србије“ да тужиоцима накнади трошкове поступка од 33.000,00 динара у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 195/19 од 07.07.2020. године, ставом првим, другим, трећим и четвртим изреке, обавезан је тужени „Железнице Србије“ да тужиоцима АА, ББ, ВВ и ГГ плати на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.04.2014. године до 31.08.2015. године, појединачне износе ближе одређене у изреци пресуде са законском затезном каматом на сваки износ. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 406.810,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2680/20 од 02.10.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Вршцу П1 195/19 од

07.07.2020. године у ставу првом, другом, трећем и четвртном изреке, тако што су одбијени као неосновани тужбени захтеви тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ, којим су тражили да се обавезе тужени да им на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од априла 2014. године до августа 2015. године, плати месечне новчане износе са законском затезном каматом и датумом каматног почетка као у изреци првостепене пресуде. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде, па је одбијен захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужени да тужиоцима солидарно накнади трошкове парничног поступка од 406.810,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужилаца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у радном односу код туженог, а у утуженом периоду тужени тужиоцима није платио накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Висина накнаде утврђена је на основу вештачења од стране судског вештака економско-финансијске струке и обрачуната је у складу са чланом 157. и 171. Колективног уговора код послодавца („Сл. гласник РС“, бр.37/95...7/00).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцима на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од априла 2014. године закључно са августом 2015. године плати ове накнаде. Међутим, по оцени другостепеног суда, тужиоци немају право на накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду, због чега је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета на основу погрешне примене материјалног права.

Законом о изменама и допунама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6), која мора бити исказана у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлотоброја.

Анексом Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Сл. гласник РС“, бр.4/06), чланом 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је чланом 5. овог Анекса, а потом чланом 18. став 2. Анекса 7, Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора („Железнице Србије“, АД („Сл.гласник РС“, бр.4/2015), прописано да у вредност једног радног часа укључена је вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час, док је ставом 4. истог члана прописано да се вредност једног радног часа умањује за 10% и износи 66,46 динара нето.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд правилно закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр.4/2015), а која је идентична и са одредбом Анекса Колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр.4/06), није извршена, те да из оваквог утврђења вредности радног часа не може да се утврди који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу, нити је у номиналном износу одређена у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцима. Притом, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату зараде. То значи да уколико би се прихватило становиште да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што не може да се прихвати као правилно. Имајући у виду да тужени, на којем је терет доказивања није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде, тако да се може утврдити њихов номинални износ за сваког запосленог, то је правилан закључак првостепеног суда да тужиоцима припада право на накнаду за трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора на основу члана 118. Закона о раду, док је висина ових трошкова ближе регулисана општим актима послодавца.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев и утврдио да тужиоци имају право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, а да Колективним уговором туженог, као ни другим општим актом, у спорном периоду, висина ових накнада није утврђена, нити је плаћена запосленима.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права, одбио тужбени захтев, то је Врховни касациони суд применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену одлуку, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Имајући у виду да су тужиоци успели у поступку по ревизији, то им на основу члана 153. и 154. ЗПП, припадају опредељени трошкови овог поступка, који су досуђени у висини од 33.000,00 динара, и то за састав ревизије од стране адвоката у складу са Тарифним бројем 13 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Сл.

гласник РС“, бр.121/12), те је на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке пресуде.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић